2017 letnik 32

3-4 DIDACTICA SLOVENICA

pedagoška obzorja

znanstvena revija za didaktiko

Vsebina Contents

Dr. Maja Hmelak 3 **Nekateri vidiki starševskih pričakovanj glede vzgojiteljevega dela v vrtcih**
Some aspects of parents' expectations regarding the work of preschool teachers

Dr. Oksana Chekan 20 **Didaktični model oblikovanja profesionalne kompetence bodočih vzgojiteljev predšolskih otrok s pomočjo računalniške tehnologije**
Didactic model of formation of professional competence of future teachers of preschool children by means of computer technology

Dr. Ada Holcar Brunauer, dr. Tomi Deutsch, dr. Franc Cankar 30 **Povezanost filozofije izobraževanja in kakovosti poučevanja ter učenja**
Interconnection of education philosophies and the quality of teaching and learning

Dr. Zoran Stanković, dr. Marjan Blažič 46 **Mesto in vloga multimedijev v polifaktorskem modelu pouka**
Position and role of multimedia in a multi-factor model of teaching

Urška Topolovec, dr. Samo Fošnarič 61 **Vključevanje interaktivne table v pouk elementarnega naravoslovja**
Integration of the interactive whiteboard into elementary natural science lessons

Dr. Erna Žgur, Diana Batista 77 **Vpliv hipoterapije na bralne in motorične sposobnosti**
Hippotherapy – effects on reading and motor abilities

Mag. Polona Jančič, dr. Vlasta Hus *92* **Učitelji in konstruktivistični pristop pri pouku družbe**
Teachers and the constructivist approach in social studies class

Dr. Mojca Kukanja Gabrijelčič *106* **Validacija lestvice odkrivanja nadarjenih učencev pri zgodovini**
Validation of the scale for identifying gifted students in history lessons

Vladimir Momčilović, dr. Zoran Momčilović *122* **Vrednotne orientacije bodočih učiteljev o predmetu šport**
Value orientations of future teachers towards physical education

Dr. Rudi Kotnik *132* **Možnosti in dileme uvajanja v temeljne pojme Husserlove fenomenologije**
Possibilities and dilemmas of introducing basic concepts of husserl's phenomenology

Dr. Ana Arzenšek *145* **Pričakovanja učiteljev do mednarodnih seminarjev usposabljanja ob delu**
Teachers' expectations of international in-service training

Dr. Maja Hmelak

Nekateri vidiki starševskih pričakovanj glede vzgojiteljevega dela v vrtcih

Znanstveni članek

UDK 373.2+173.5

KLJUČNE BESEDE: otrok, pričakovanja, starši, vrtec, vzgojitelj

POVZETEK – Pričakovanja staršev do vzgojiteljev in dela v vrtcih so se delno spremenila zaradi sprememb družbenih razmer ter potreb družine in otrok. Odločitev za otroka je danes veliko bolj premišljena in načrtna dejavnost, pa tudi otroštvo je postalo veliko bolj nadzorovano in načrtovano. Sem sodi tudi skrbna izbira vrtca. Zato se je spremenilo tudi vzgojiteljevo delo v vrtcu, tako z otrokom kot z njegovimi straši. Avtorica v članku predstavlja rezultate raziskave, v kateri sta preučevali pričakovanja staršev predšolskih otrok do vzgojiteljevega dela, pa tudi njihovega odnosa do otrok in staršev. Vzorec raziskave predstavljajo starši, ki imajo svoje predšolske otroke vključene v vrtce na Štajerskem. Rezultati, ki smo jih pridobili z raziskavo, so spodbudni, saj kažejo na velika pričakovanja staršev, pa tudi določene spremembe. Razlike v pričakovanjih namrečniso toliko odvisne od izobrazbe staršev, ampak predvsem od otrokove starosti.

Scientific paper

UDC 373.2+173.5

KEYWORDS: child, expectations, parents, preschool, preschool teacher

ABSTRACT – Parents' expectations regarding preschool teachers and their work have partially changed due to changes in social conditions and the needs of families and children. Today, the decision to have a child is carefully thought out, while the process itself is thoroughly planned. This reflects in carefully planned and controlled childhood, which also includes a thoughtful selection of a preschool. Therefore, the work requirements of preschool teachers regarding both children and their parents have changed. The article presents the results of a research which examined the expectations of preschool children's parents regarding the work of preschool teachers, as well as preschool teachers' attitude towards preschool children and their parents. The sample represents parents whose children are enrolled in various preschools in the Styria region. The results indicate high expectations of parents, as well as certain changes in their expectations, which primarily depend on the child's age, and in a lesser extent on the parents' education.

1 Uvod

Prišlo je do sprememb v vlogah in oblikah družine, ki jih pogojujejo (tudi) družbene razmere. Pojavila se je pluralizacija družinskih oblik, novo očetovstvo, materinski tip vzgoje, otrokocentrizem. Danes je v družini v ospredju otrok. Otroštvo je postalo veliko bolj nadzorovano in starši zanj ustvarjajo razne projekte, ki ga varujejo pred nevarnostmi, na primer fizičnimi, seksualnimi in moralnimi (Švab, 2001). Starši posvečajo otroku velik pomen in se zanj tudi odločijo veliko bolj premišljeno. Predvsem takrat, ko so prepričani, da bodo otroku lahko nudili največ; tako v psihičnem kot fizičnem in nenazadnje materialnem smislu. Vzgoja v večini družin se je zato

Oksana Chekan, PhD

Didactic model of formation of professional competence of future teachers of preschool children by means of computer technology

Strokovni članek

UDK 373.2:378:004

KLJUČNE BESEDE: vzgojitelj predšolskih otrok, profesionalne kompetence, računalniška tehnologija

POVZETEK – Članek predstavlja didaktični model oblikovanja profesionalne kompetence bodočih vzgojiteljev predšolskih otrok s pomočjo računalniške tehnologije. Model zajema tri faze: kognitivno in obogatitveno fazo, fazo produktivne aktivnosti ter ustvarjalno in informativno fazo. Cilj prve faze je bila opredelitev znanja študentov o funkcijah računalnika in o delu z njim med lastnimi in učnimi dejavnostmi. Cilj druge faze produktivne aktivnosti je bil opremiti bodoče vzgojitelje s spretnostmi in sposobnostmi za samostojno delo s profesionalnimi računalniškimi programi. Cilj tretje – ustvarjalne in informativne – faze je bil študente čimbolj vključiti v aktivno, samostojno, ustvarjalno računalniško in informativno dejavnostjo pod pogoji predšolske institucije in med pedagoško prakso v predšolski instituciji. Prišli smo do ugotovitve, da so gradiva posebnega predmeta "Metodologija učenja predšolskih otrok računalniške pismenosti", ki so usmerjena v seznanjanje študentov z različnimi možnostmi rabe računalniške tehnologije v sodobnem pedagoškem procesu predšolske institucije, učinkovito vplivala na pripravljenost študentov.

Professional paper

UDC 373.2:378:004

KEYWORDS: teacher of preschool children, professional competence, computer technology

ABSTRACT – The article presents a didactic model of the formation of professional competence of future teachers of preschool children by means of computer technology. The model embraces three stages: cognitive and enriching stage, productive activity stage, creative and informational stage. The aim of the first stage was determining students' knowledge about the functions of and working with a computer during their own and learning activities. The aim of the second productive activity stage was to equip future nursery teachers with skills and abilities to work independently with professional computer programs. The aim of the third – creative and informational stage was to immerse students maximally into an active, independent, creative computer and informational activity under the conditions of a preschool institution and during pedagogical practice in a preschool institution. The conclusion has been reached that the materials of the special course "Methodology of Teaching Preschool Children Computer Literacy", which are directed toward students' awareness of various possibilities of computer technology use in the modern preschool institution's pedagogical process, have effectively influenced students' preparation.

1 Introduction

Computer technology confidently occupies its niche in the educational process of a preschool educational institution. The formation of future nursery teachers' professional competence that is oriented toward social and personalized inquires of students, multilevel integration, and profiling, results in the necessity of taking into

Dr. Ada Holcar Brunauer, dr. Tomi Deutsch, dr. Franc Cankar

Povezanost filozofije izobraževanja in kakovosti poučevanja ter učenja

Znanstveni članek

UDK 37:1+37.091.3

KLJUČNE BESEDE: program mednarodne in slovenske osnovne šole, filozofija izobraževanja, poučevanje, učenje, učno okolje

POVZETEK – V prispevku predstavljamo dva izobraževalna programa z različnima filozofijama. Raziskovalno vprašanje je, ali in kako ter zakaj različni filozofiji izobraževanja vplivata na znanje učencev, na drugačen način poučevanja in na razvoj kompetenc. Primerjava učnih dosežkov med učenci obeh programov kaže, da v znanju učencev, izmerjenim z običajnimi testi znanja, ni značilnih razlik. Razlike se kažejo v načinu poučevanja in posledično v doseganju kakovostnega znanja in razvoju kompetenc. Odločilnega pomena pri udejanjanju filozofije v obeh programih je podpora dejavnikov učnega okolja. Njihov vpliv je večji, če so dosledno izpeljani in delujejo povezano kot celota.

Scientific paper

UDC 37:1+37.091.3

KEYWORDS: the international and the slovenian primary school programmes, education philosophy, teaching, learning, learning environment

ABSTRACT – The article presents two education programmes based on different educational philosophies. The research question looks at differences between the two education philosophies, and aims to find out how and why they influence teaching methods, students' knowledge and their competences development. The comparison of learning outcomes between the students of the two programmes shows no significant differences in their knowledge, measured with the simple tests. The differences are evident in the methods of teaching, and consequently in the quality of students' knowledge acquisition and their competences development. In both programmes, factors of the learning environment play the most important role in putting the programme philosophy to practice. If there is a consistent and interconnected implementation of the learning environment factors, their impact is much stronger.

1 Uvod

Družbeni razvoj zahteva dinamične mlade ljudi, ki so sposobni ustvarjati ideje, jih razvijati in udejanjati, se odzivati na spremenjene okoliščine in se učiti na napakah. Hkrati svet učenja mladih postaja vse bolj kompleksen in drugačen od tradicionalnega šolskega učenja. To izhodišče nas pripelje do vprašanja filozofije izobraževanja, ki predstavlja eno od najpomembnejših komponent vsakega izobraževalnega sistema (Dewey, 1916; Snauwaert, 2012), saj osmišlja odločitve in akcije ter vpliva na vse sestavine izobraževalnega procesa. Filozofija izobraževanja v veliki meri določa učiteljevo razmišljanje in ravnanje (Lloyd Yero, 2010; Snauwaert, 2012; Biesta, 2014a). To vpliva na njegova prepričanja, ki oblikujejo njegovo poklicno prakso in usmerjajo odločitve ter ravnanje in interakcije z učenci. Če to povežemo z ugotovi-

Dr. Zoran Stanković, dr. Marjan Blažič

Mesto in vloga multimedijev v polifaktorskem modelu pouka

Znanstveni članek

UDK 37.02+004.032.6

KLJUČNE BESEDE: multimedij, inovativan didaktika, polifaktorski modeli, učne strategije

POVZETEK – V svetu hitrih sprememb je eden od ključnih ciljev in nalog usposobiti učence za ustvarjalno razmišljanje. Sodobna inovativna didaktika podpira take pristope pri pouku in učenju, ki spodbujajo učence na razmišljanje. Bistvenega pomena za razumevanje in uvajanje inovacij v učni proces z namenom modernizacije in razvijanja učnega procesa so temeljni teoretični koncepti dejavnikov pouka. S tega vidika v članku razpravljamo o položaju in posledicah vpliva multimedijev na elementarne didaktične dejavnike učnega procesa. Na osnovi kvalitativne analize predstavljamo proces transformacije didaktične triade v polifaktorsko strukturo, ki se kaže kot direktna refleksija multimedijskega pristopa in uporaba njenih strategij v procesu učenja in poučevanja.

Scientific paper

UDC 37.02+004.032.6

KEYWORDS: multimedia, innovative didactics, multi-factor models, strategies

ABSTRACT – In a world of rapid change, one of the key tasks of modern schools is teaching students to think creatively. Modern innovative didactics supports approaches to teaching and learning that encourage students to think. Basic theoretical concepts are essential for understanding and introducing innovation into the teaching process with the aim of modernising and advancing the learning process. In this context, this article discusses the core of the situation and the "consequences" of the impact of multimedia on the basic didactic factors of the teaching process. By means of a qualitative analysis, it presents the process of transforming the didactic triangle into a polygon, within the framework of multi-factor models of teaching; in the conclusion, this process is constituted as a direct reflection of the multimedia approach and the use of its strategies in the process of teaching and learning.

1 Uvod

Zbog ekonomičnosti prenošenja velike količine informacija, konvencionalna nastava u učionici se i dalje često koristi, iako je ovaj metod nastave najneefikasniji i ne podržava samostalnost učenika i interakciju izmedju učenika i nastavnika (Tinio, 2003; Griffiths, Oates i Lockyer, 2007). Veću pažnju naučnici su pridali proučavanju medija u drugoj polovini XX veka, dok se multimedij detaljnije proučava od pojave kompjutera i multimedijskih obrazovnih podrški u informatičkom kontekstu, uglavnom u poslednje dve decenije prošlog veka. Razvojem tehnike i nastavne tehnologije uvode se različiti mediji. Danas postoji bezbroj načina samoizražavanja učenika putem medija i isto tako mnogo različitih puteva sticanja znanja. Da li će biti reči o mediju ili multimediju zavisi od više činilaca, ali su primarni nastavni cilj i stilovi učenja učenika, jer se time određuje da li nam treba u procesu učenja jedno ili više

Urška Topolovec, dr. Samo Fošnarič

Vključevanje interaktivne table v pouk elementarnega naravoslovja

Znanstveni članek

UDK 37.016:5+004.71

KLJUČNE BESEDE: interaktivna tabla, naravoslovje, osnovna šola, Podravje, drugo izobraževalno obdobje

POVZETEK – Obvladovanje sodobnih tehnologij predstavlja eno izmed ključnih kompetenc v izobraževanju. Da bi učitelji zadovoljili potrebe učencev, morajo združiti tradicionalne in sodobne pristope v povezavi z razpoložljivo informacijsko-komunikacijsko tehnologijo (IKT). Ta omogoča učencem iskanje informacij in učinkovito uporabo le-teh. Učenci tako enostavneje rešujejo problemske naloge in gradijo znanje s skupinskim sodelovanjem, kar je še posebej na področju naravoslovja izjemno pomembno. Raziskavo smo usmerili v proučevanje vključevanja interaktivne table v pouk naravoslovnih predmetov znotraj drugega vzgojno-izobraževalnem obdobja na območju Podravja. Na podlagi empiričnih izsledkov, ki so usmerjeni v različna področja problematike proučevanja, prihajamo do zaključkov, da skoraj tretjina učiteljev še danes interaktivne table nima na voljo v razredu in od tega več kot 70 odstotkov učiteljev poučuje na osnovnih šolah, kjer je sploh še nimajo. Je pa spodbudno, da na osnovnih šolah, kjer jo imajo, njena uporaba v kontekstu poučevanja naravoslovja vseeno ni zanemarljiva.

Scientific paper

UDC 37.016:5+004.71

KEYWORDS: interactive whiteboard, natural science, primary school, Podravje region, second educational cycle

ABSTRACT – One of the core competencies in education is the ability for managing modern technologies. In order to meet students' needs, teachers have to combine traditional and modern approaches in connection with the available information and communication technology (ICT). ICT enables students to search for information and its effective use, therefore students can deal with problem solving tasks easily, and build knowledge collaboratively, which is especially important in the field of natural science. Particularly, the research was directed towards integration of the interactive whiteboard into the natural science lessons during the second educational cycle in primary schools of Podravje region. Based on the empirical findings of the study, which are oriented towards different areas of teaching issues, we could conclude that almost one third of teachers do not have an interactive whiteboard available in the classroom. Moreover, more than 70% of them teach in primary schools, where interactive whiteboards are not yet available. However, it is encouraging that in primary schools where the interactive whiteboard is present, its use in the context of teaching natural science is not insignificant.

1 Uvod

Učitelji po vsem svetu se soočajo z novimi tehnologijami. Pri svojem delu intenzivno uporabljajo računalnike in druge informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT) v učnem procesu. Dejstvo je, da sta učinkovito vključevanje novih tehnologij in razvoj digitalne pismenosti trenutno dva izmed glavnih ciljev tako Evropske unije kot tudi drugih svetovnih držav. Evropska unija označuje informacijsko pismenost in

Dr. Erna Žgur, Diana Batista

Vpliv hipoterapije na bralne in motorične sposobnosti

Znanstveni članek

UDK 376+615.825:798

KLJUČNE BESEDE: hipoterapija, bralne sposobnosti, učenci z motnjami v duševnem razvoju

POVZETEK – Prispevek predstavlja študijo primera učinkovanja hipoterapije na izboljšanje bralnih in gibalnih sposobnosti dveh učencev z motnjami v duševnem razvoju (MDR) in gibalnimi primanjkljaji. Učenci z več primanjkljaji so pogosto vključeni v različne terapevtske dejavnosti, s katerimi izboljšujejo kognitivno in konativno področje. Hipoterapija je ena izmed fizioterapevtskih metod s konjem, ki temelji na nevrofiziološki osnovi. Bralno razumevanje je nujno za uspešno šolanje ter oblika primerne komunikacije tudi pri učencih z MDR. V raziskavi sta bili postavljeni dve raziskovalni vprašanji, da bo hipoterapija pomembno vplivala na branje in telesno držo. Podatke smo primerjali v inicialnem ter končnem finalnem stanju. Merjeni podatki (hitrost branja v sekundah in število napak) nakazujejo tendenco pozitivnega delovanja hipoterapije na branje in izgradnjo primerne drže (simetrija, poravnava trupa, mišični tonus). Pozitivna tendenca učinkovanja hipoterapije je bila izrazitejša pri mlajšem učencu. Sklepamo, da zaradi večje plastičnosti centralnega živčnega sistema. Za zanesljivejše podatke bi bilo potrebno podaljšati časovno obdobje, število preiskovanih oseb in pogostnost hipoterapije.

Scientific paper

UDC 376+615.825:798

KEYWORDS: hippotherapy, reading abilities, children with ID

ABSTRACT – The paper introduces a case study on the effects of hippotherapy on improvement of reading and motor abilities in two students with intellectual (ID) and motor disabilities. Children with multiple disabilities are often included in different therapeutic activities aimed towards improving their cognitive and conative functions. Hippotherapy is a physiotherapy method with a horse and is based on neurophysiology. Reading comprehension is essential for successful school work and suitable communication. The study exposes the following two research questions: the hippotherapy will significantly influence the quality of reading; it will significantly influence the quality of posture. We compared the initial and final measurements of reading comprehension and physical performance. The measured data (the time of reading – in seconds, including the number of mistakes) indicate a positive effect of hippotherapy on reading and posture (symmetry, torso alignment, muscle tone). The positive effect of hippotherapy was more pronounced in the younger participant, presumingly due to a higher level of plasticity of the central nervous system. For more reliable data, an extended time period and more frequent hippotherapy sessions would be needed.

1 Uvod

Številne ustanove s področja vzgoje in izobraževanja oseb s posebnimi potrebami poleg šolskih izvajajo tudi zdravstveno-terapevtske programe. Vanje poleg običajnih medicinsko-terapevtskih storitev (*Enotni seznam zdravstvenih storitev*, 1982) in v skladu z *Zdravstveno reformo* (2003) vključujemo tudi druge terapevtske dejavnosti, ki še niso opredeljene kot medicinske storitve. Pri izobraževanju ter usposabljanju

Mag. Polona Jančič, dr. Vlasta Hus

Učitelji in konstruktivistični pristop pri pouku družbe

Znanstveni članek

UDK 37.015-051:316

KLJUČNE BESEDE: osnovna šola, učitelji, predmet družba, konstruktivizem

POVZETEK – Konstruktivistični pristop pri pouku družbe poudarja učenčevo aktivno vlogo v izobraževalnem procesu in njegovo sposobnost, da si na podlagi izkušenj in predznanja, ob učiteljevem vodenju, sam zgradi novo znanje. Med učitelji četrtega in petega razreda osnovne šole je bila opravljena raziskava, s katero smo želeli proučiti zastopanost konstruktivističnega pristopa pri pouku družbe. Ugotovili smo, da učitelji poznajo in občasno tudi uporabljajo konstruktivistični pristop, a se zanj večina učiteljev ni dodatno izobraževala. Več kot polovica učiteljev meni, da družbo lahko poučujejo po načelih konstruktivizma in da tradicionalni pristop ni zadosten. Učitelja vidijo kot osebo, ki spodbuja učence k razumevanju, in menijo, da so učenci pri urah družbe dovolj aktivni.

Scientific paper

UDC 37.015-051:316

KEYWORDS: primary school, teachers, social studies, constructivism

ABSTRACT – The constructivist approach emphasizes students' active role in the education process, as well as their capability to develop their own knowledge by themselves based on experience and previous knowledge. The empirical study was conducted among primary school teachers teaching in the 4th and 5th grade. The purpose of the study was to examine the presence of the constructivist approach in social studies. The research results have shown that teachers are familiar with and occasionally also use the constructivist approach, for which they did not receive any additional education. More than half of the teachers believe that they can teach social studies according to the principles of constructivism and that the traditional approach is not sufficient. A teacher is seen as the person who encourages students to understand the learning material. In teachers' opinion, students are active during social studies classes.

1 Uvod

Družba je predmet, ki se ga učenci učijo v četrtem in petem razredu osnovne šole. Vključuje cilje s področja geografije, sociologije, zgodovine, etnologije, psihologije, ekonomije, politike, etike, estetike, ekologije idr. Poudarek predmeta je na spoznavanju razmerja med posameznikom, družbo in naravnim okoljem (Budnar, Kerin, Umek, Raztresen, Mirt, 2011). Uspešno in učinkovito poučevanje družbe lahko učiteljem predstavlja velik izziv. Učitelji lahko pri poučevanju družbe izbirajo med različnimi pristopi k poučevanju. V naši raziskavi se osredotočamo na konstruktivistični pristop k poučevanju.

Dr. Mojca Kukanja Gabrijelčič

Validacija lestvice odkrivanja nadarjenih učencev pri zgodovini

Znanstveni članek

UDK 159.924+37:94

KLJUČNE BESEDE: nadarjenost, zgodovina, validacija, profesor zgodovine, ocenjevalna lestvica

POVZETEK – Cilj študije v je prikazu strokovne usposobljenosti profesorjev zgodovine ter validaciji nove Lestvice odkrivanja nadarjenih učencev pri pouku zgodovine v osnovni šoli. Instrument, ki smo ga uporabili za pridobivanje podatkov, smo oblikovali na podlagi že obstoječe Ocenjevalne lestvice nadarjenosti – izpopolnjene oblike (OLNAD07), ki so jo za potrebe študije izpolnjevali slovenski osnovnošolski profesorji zgodovine (N = 80). Z namenom ugotavljanja veljavnosti lestvice je bila uporabljena faktorska analiza, za ugotavljanje notranje konsistentnosti lestvice pa je bil uporabljen Cronbachov alfa koeficient (0,86). Na osnovi faktorske analize z metodo glavnih komponent smo oblikovali štiri kategorije s skupno 30-imi trditvami, in sicer: splošno intelektualno področje, učno področje, ustvarjalno področje ter voditeljsko in čustveno-socialno področje. Rezultati kažejo, da je različica lestvice odkrivanja nadarjenih učencev pri pouku zgodovine veljaven in zanesljiv instrument, ki ga lahko uporabi profesor zgodovine pri odkrivanju nadarjenih učencev.

Scientific paper

UDC 159.924+37:94

KEYWORDS: giftedness, history, validation, history teacher, identification scale

ABSTRACT – The purpose of this study was to determine professional competences of history teachers and to validate the New assessment scale for identifying gifted students in history lessons. The instrument, designed on the basis of the general evaluation scale (OLNAD07), was modified for the purpose of the study and completed by Slovenian primary school history teachers (N = 80). Validity of the scale was determined by the factor analysis, and reliability of its internal consistency was calculated by the Cronbach' alpha coefficient (0.86). Based on the factor analysis, we formed four categories by using the method of main components, with a total of 30 items: General Intellectual area, Learning Area, Creativity and Leadership and Social-Emotional Area. Results confirm that the New assessment scale for identifying gifted students in history lesson is valid and reliable instrument, and can be used by history teachers for identifying gifted students.

1 Uvod

Široka in zahtevna interdisciplinarna problematika nadarjenosti in talentiranosti v slovenskem strokovnem prostoru je pomanjkljivo obdelana, čeprav smo predstavili nekaj temeljnih teoretično-razvojnih izhodišč za njeno nadaljnjo konceptualizacijo (Kukanja Gabrijelčič, 2015b). Prav tako doslej še ni bilo govora o specifično nadarjenih učencih s področja zgodovine. Zgodnje odkrivanje takšnih posameznikov bi omogočilo izgradnjo dobrega modela vzgoje in izobraževanja in individualnega učnega načrta, integriranega v šolski kurikulum, ki bi obsegal široko paleto vsebinskih

Vladimir Momčilović, Zoran Momčilović, PhD

Value orientations of future teachers towards physical education

Znanstveni članek

UDK 37.016:796+378

KLJUČNE BESEDE: vrednotne orientacije, zanimanja, študenti – bodoči učitelji, življenjski slog

POVZETEK – V tem prispevku je predstavljena raziskava o vrednotnih orientacijah v zvezi s predmetom šport, ki smo jih v intervjujih poimenovali vrednotne orientacije v zvezi z aktivnostjo. Raziskava je bila izvedena med študenti, bodočimi učitelji, pedagoških fakultet v Republiki Srbiji. Raziskava je bila izvedena na petih državnih pedagoških fakultetah na vzorcu 1.008 anketirancev obeh spolov, ki obiskujejo prvi in tretji letnik študija. V raziskavi sta bili uporabljeni naslednji tehniki: lestvičenje in intervjuvanje. Instrument (lestvica) za evalvacijo sedmih vrednotnih orientacij je bil sestavljen iz sedmih kategoričnih stališč, pri čemer je vsako predstavljalo eno vrednotno orientacijo.

Scientific paper

UDC 37.016:796+378

KEYWORDS: value orientations, interests, students – future teachers, lifestyle

ABSTRACT – This paper presents a research study of value orientations towards physical education, which were called value orientation towards activity in the interviews. The research was conducted among students, i.e. future teachers, at pedagogical (teacher education) faculties in the Republic of Serbia. The research was performed at five state faculties of teacher education, on a sample of 1,008 examinees of both genders, attending the first and third year of studies. Techniques used in the research were: scaling and interviewing. The instrument (scale) for the evaluation of seven value orientations consisted of seven categorical attitudes, with each of them representing one value orientation.

1 Introduction

This paper presents a research study of value orientations of students of pedagogical (teacher education) faculties in the Republic of Serbia. In that context, they were offered seven value orientations: cognitive, economic–utilitarian, altruistic, aesthetic, hedonistic, power and reputation, and towards activity (physical activity). The set research objective and goal also required the defining of value. There are many definitions of value in scientific literature (Momčilović, 2006; Kuzmanović, 1995), but in this case the following definition has been chosen:

Values are relatively stable, universal and hierarchically organized characteristics of an individual (disposition) and group (elements of social awareness), formed by an interconnected impact of historical, current sociological and individual factors, which, due to desirability, direct the behavior of its carriers toward certain goals (Pantić, 1981).

Dr. Rudi Kotnik

Možnosti in dileme uvajanja v temeljne pojme Husserlove fenomenologije

Znanstveni članek

UDK 37.091.33:165.62

KLJUČNE BESEDE: fenomenologija, poučevanje, miselni eksperimenti, izkustveno učenje, doživljaji

POVZETEK – Poučevanje fenomenologije in posebej Husserlove filozofije je zaradi zagonetnosti Husserlovih besedil poseben izziv, zato je namen prispevka nakazati posamezne možnosti takega poučevanja. Ena od njih je poskus razumevanja temeljnih pojmov Husserlove filozofije s pomočjo Descartesovih prvih dveh meditacij. Drugo možnost nam ponuja poljudnejši poskus uporabe primerov Sokolowskega tudi v poučevanju. Naslednji korak pa je poskus uvajanja v fenomenologijo po načelih izkustvenega učenja, se pravi na podlagi izkustvene vaje. Ko gre za vlogo doživljanja pri pouku filozofije je navedenih nekaj primerov kot možnosti, ki sledijo istemu načelu, posebej pa je izpostavljena razlika med doživljanjem in miselnim eksperimentom. Mnogoterost vseh navedenih primerov je usmerjena na identiteto in teoretski sklep.

Scientific paper

UDC 37.091.33:165.62

KEYWORDS: phenomenology, teaching, thought experiment, experiential learning, lived experience

ABSTRACT – Since teaching phenomenology in general, and Husserl's philosophy in particular, is a special challenge, the aim of this paper is to explore some methods for teaching these two topics. One is an attempt to understand Husserl's basic concepts with reference to the first two of Descartes' Meditations. Another possibility is offered by Sokolowski's attempt using examples, which can also be used for teaching purposes. A further step is an attempt to introduce phenomenology on the basis of an experiential exercise, which can be used in teaching philosophy. Examples of experiential learning in relation to phenomenology are discussed to illustrate these principles.

1 Uvod

Avtor prispevka o fenomenologiji v Stanfordovi enciklopediji filozofije David Woodruff Smith (Smith, 2013) fenomenologijo glede na predmet raziskovanja uvrsti med temeljne filozofske discipline: ontologijo (kaj je), spoznavno teorijo (kako vemo), logiko (kako sklepati), etiko (kako moramo ravnati), fenomenologijo (kako doživljamo). Čeprav pokaže povezanost klasične fenomenologije z vsako od teh disciplin, bomo to umestitev fenomenologije kot samostojne discipline vzeli za iztočnico in sledili razmisleku o doživljanju kot predmetu fenomenologije na področju didaktike filozofije.

Husserl kot utemeljitelj fenomenologije je mislec, ki je s svojim prispevkom zaznamoval 20. stoletje in bi tako sodil v tradicijo filozofije kot drugi veliki misleci. Tako kot poskus utemeljitelja fenomenologije je lahko vreden pozornosti tudi nadalj-

Dr. Ana Arzenšek

Pričakovanja učiteljev do mednarodnih seminarjev usposabljanja ob delu

Strokovni članek

UDK 373.5-051:331.36

KLJUČNE BESEDE: izobraževanje učiteljev, usposabljanje ob delu, mednarodni seminarji, pričakovanja učiteljev, vprašalnik mešanega tipa

POVZETEK – Namen raziskave je bil identificirati učne potrebe izbranih srednješolskih učiteljev ter raziskati njihova pričakovanja glede mednarodnih programov usposabljanja ob delu. Zavedanje učiteljev o pomenu vlaganja v lasten strokovni razvoj ter zahteve na področju poučevanja, s katerimi se soočajo učitelji, zahtevajo sodobne, na učitelja usmerjene pristope. V raziskavo z vprašalnikom mešanega tipa je bilo vključenih 36 učiteljev oziroma 27 odstotkov preučevane populacije. Rezultati raziskave so pokazali, da udeleženci na usposabljanjih ob delu pričakujejo predvsem inovativne teme, povezane z njihovim področjem poučevanja, ki jim sledijo didaktične in psihološke vsebine. Usposabljati se želijo v interaktivnem učnem okolju, s primeri dobre prakse, novimi metodami dela, ki jih je mogoče neposredno prenesti v pedagoško prakso, medtem ko so klasična predavanja nezaželena. Od izobraževalcev pričakujejo predstavitev inovacij v izobraževanju, kakovostna študijska gradiva, pripravo številnih aktivnosti med usposabljanjem ter mentorsko podporo med usposabljanjem in po njem.

Professional paper

UDC 373.5-051:331.36

KEYWORDS: teacher education, in-service training, international seminars, teachers' expectations, mixed questionnaire

ABSTRACT – The purpose of the study was to identify the learning needs of selected secondary school teachers and explore their expectations with regard to international in-service training. Raising the awareness of teachers about the importance of investing in their own professional development, and the requirements in the field of teaching, require modern, teacher-directed approaches. 36 teachers or 27% of the studied population took part in the survey. The results showed that field-related and innovative topics are expected in in-service training the most, followed by didactical and psychological contents. Furthermore, an interactive learning environment, with examples of good practice, and new methods of work with the possibility of direct transfer to teaching practice was exposed as a good in-service learning experience, while lecturing was perceived as undesirable. Educators are expected to present innovation in pedagogical practice and high-quality study materials, prepare a lot of activities during training, and provide mentoring support during and after the training.

1 Uvod

V zadnjih petnajstih letih si vlade v Evropi, Severni Ameriki ter Avstraliji aktivno prizadevajo za povečanje kompetentnosti učiteljev ter spodbujajo njihovo kakovost. Oblikovalci politik pričakujejo rezultate v kratkem času, pogosti parametri ocenjevanja so rezultati učencev na standardiziranih preverjanjih znanja. Dosežki učencev na preverjanjih znanja so objavljeni v časnikih, šole so medsebojno primerjane in rangirane, učiteljske napake pa so postale precej javne. Nič več se učitelj ne more skriti v zaprti učilnici in učiteljski poklic je vse bolj postal "dnevna vaja iz ranljivo-